

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	5
Abrevieri.....	8
CAPITOLUL I	
CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND APARIȚIA ȘI	
EVOLUȚIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE	13
<i>Secțiunea I</i>	
<i>Contextul apariției Comunităților Europene .....</i>	<i>13</i>
<i>Secțiunea a II-a</i>	
<i>Constituirea Comunităților Europene .....</i>	<i>18</i>
1. Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO/CECA)	18
2. Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (CEEAEuratom).....	21
3. Instituțiile Comunităților Europene	22
<i>Secțiunea a III-a</i>	
<i>Dezvoltarea construcției comunitare/unionale .....</i>	<i>25</i>
1. Dimensiunea calitativă (perfecționarea instituțiilor comunitare și a construcției comunitare, în mod implicit)	26
A. Crize și eșecuri.....	26
B. Reflecții cu privire la modalitățile de depășire a crizelor și eșecurilor	35
C. Texte de drept pozitiv, de natură să revizuiască sau să dezvolte prevederile inițiale ale Tratatelor de instituire	35
2. Dimensiunea cantitativă – extinderea Comunităților Europene/Uniunii Europene.....	35

CAPITOLUL II
PRINCIPALELE TRATATE ALE COMUNITĂȚILOR
EUROPENE ȘI ALE UNIUNII EUROPENE 39

Secțiunea I

Tratatul de la Paris de instituire a CECO/CECA - 1951 39
(intrat în vigoare în anul 1952) 39

1. Superioritatea instituțiilor 41
2. Independența instituțiilor 42
3. Colaborarea între instituții 42
4. Egalitatea între state (din punct de vedere economic) 43

Secțiunea a II-a

Tratatele de la Roma de instituire a CEE, pe de o parte, și a
CEEA/Euratom, pe de altă parte – 1957 (intrate în vigoare în
anul 1958) 43

1. Tratatul de la Roma de instituire a CEE (TCEE) 44
2. Tratatul de la Roma de instituire a CEEA/Euratom
(TCEEA/TEuratom)..... 47

Secțiunea a III-a

Tratatul de la Bruxelles – 1965 (intrat în vigoare în anul 1967)..... 47

Secțiunea a IV-a

Acordul Schengen – 1985 (intrat în vigoare în anul 1995) 50

Secțiunea a V-a

Actul Unic European (AUE) – 1986 (intrat în vigoare în anul
1987) 64

Secțiunea a VI-a

Tratatul de la Maastricht privind Uniunea Europeană (TUE) –
1992 (intrat în vigoare în anul 1993) 66

Secțiunea a VII-a

Tratatul de la Amsterdam – 1997 (intrat în vigoare în anul 1999) 69
1. Modificările aduse Tratatului de la Maastricht 72

2. Modificările aduse de Tratatul de la Amsterdam Tratatelor de instituire a Comunităților Europene	78
<i>Secțiunea a VIII-a</i>	
<i>Tratatul de la Nisa – 2001 (intrat în vigoare în anul 2003) .....</i>	<i>80</i>
<i>Secțiunea a IX-a</i>	
<i>Tratatul de la Lisabona – 2007 (intrat în vigoare în anul 2009) .....</i>	<i>86</i>
<i>Secțiunea a X-a</i>	
<i>Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene .....</i>	<i>90</i>
1. Aspecte generale.....	90
2. Conținutul Cartei.....	93
3. Declarațiile statelor membre cu privire la Carta Drepturilor Fundamentale.....	100
CAPITOLUL III	
INSTITUȚIILE UNIUNII EUROPENE	102
<i>Secțiunea I</i>	
<i>Considerații introductive .....</i>	<i>102</i>
1. Delimitări conceptuale.....	102
2. Principiile care guvernează activitatea instituțiilor Uniunii Europene	104
<i>Secțiunea a II-a</i>	
<i>Parlamentul European.....</i>	<i>105</i>
1. Alegerea membrilor.....	106
2. Mandatul și statutul membrilor	112
3. Organizare	116
4. Funcționare.....	122
5. Atribuții	123
<i>Secțiunea a III-a</i>	
<i>Consiliul European .....</i>	<i>125</i>
1. Componentă.....	126
2. Funcționare	128
3. Atribuții	133

Secțiunea a IV-a

<i>Consiliul</i>	134
1. Delimitări conceptuale.....	134
2. Componentă.....	136
3. Funcționare.....	136
4. Organizare.....	150
5. Atribuții.....	151

Secțiunea a V-a

<i>Comisia Europeană</i>	152
1. Componenta și statutul membrilor.....	152
2. Organizare.....	156
3. Funcționare.....	158
4. Atribuții.....	159

Secțiunea a VI-a

<i>Curtea de Justiție a Uniunii Europene</i>	160
1. Curtea de Justiție.....	160
A. Structura și statutul membrilor.....	160
B. Organizare și funcționare.....	163
C. Competențe (<i>ratione materiae și ratione personae</i>).....	165
2. Tribunalul.....	167
A. Structura și statutul membrilor.....	167
B. Organizare și funcționare.....	169
C. Competențe (<i>ratione materiae și ratione personae</i>).....	172
3. Tribunalul Funcției Publice a Uniunii Europene (Tribunal specializat).....	173
A. Componentă.....	173
B. Organizare și funcționare.....	175
C. Competențe (<i>ratione materiae și ratione personae</i>).....	176

Secțiunea a VII-a

<i>Procedura în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene</i>	176
1. Procedura în fața Curții de Justiție.....	176
A. Faza scrisă.....	177
B. Faza orală.....	180
C. Hotărârea Curții.....	182

D. Procedurile derogatorii.....	184
E. Proceduri speciale.....	185
F. Calculul termenelor.....	186
G. Regimul lingvistic.....	186
2. Procedura în fața Tribunalului.....	188
A. Faza scrisă.....	188
B. Faza orală.....	190
C. Hotărârea Tribunalului.....	191
D. Calculul termenelor.....	193
E. Regimul lingvistic.....	194
3. Procedura în fața Tribunalului Funcției Publice.....	195
A. Faza scrisă.....	196
B. Faza orală.....	197
C. Hotărârea TFP.....	198

Secțiunea a VIII-a

<i>Banca Centrală Europeană (BCE)</i>	199
1. Organe de decizie.....	200
2. Organizare.....	202
3. Instrumente juridice.....	203
4. Atribuții.....	204

Secțiunea a IX-a

<i>Curtea de Conturi</i>	204
1. Componența și statutul membrilor.....	205
2. Organizare.....	206
3. Funcționare.....	208
4. Atribuții.....	209

Secțiunea a X-a

<i>Organe consultative ale Uniunii Europene</i>	209
1. Comitetul Economic și Social (CES).....	209
A. Componență.....	210
B. Organizare.....	211
C. Funcționare.....	213
D. Atribuții.....	214
2. Comitetul Regiunilor.....	215

A. Componentă.....	215
B. Organizare	216
C. Funcționare	219
D. Atribuții	219
3. Banca Europeană de Investiții (BEI).....	220
A. Componentă.....	220
B. Organizare	220
C. Funcționare	222
D. Atribuții	223
 <i>Secțiunea a XI-a</i>	
<i>Oficii și agenții .....</i>	224
 CAPITOLUL IV	
ORDINEA JURIDICĂ A UNIUNII EUROPENE.....	228
 <i>Secțiunea I</i>	
<i>Prezentare generală.....</i>	228
 <i>Secțiunea a II-a</i>	
<i>Dreptul primar al Uniunii Europene.....</i>	230
1. Tratatul de instituire a Comunităților Europene, respectiv a Uniunii Europene.....	231
2. Tratatul modificatoare	231
 <i>Secțiunea a III-a</i>	
<i>Dreptul derivat.....</i>	234
1. Regulamentul.....	235
2. Directiva	237
3. Decizia	239
4. Recomandarea și avizul.....	240
5. Adoptarea actelor juridice legislative ale Uniunii Europene.....	240
A. Procedura legislativă ordinară	240
B. Procedura legislativă specială	243

<i>Secțiunea a IV-a</i>	
<i>Normele care provin din angajamentele externe ale Comunităților/Uniunii Europene</i>	243
1. Acordurile încheiate de Comunități sau Uniune cu statele terțe sau cu organizațiile internaționale	243
2. Actele unilaterale adoptate de organele înființate prin acordurile externe ale Comunităților/Uniunii.....	244
3. Unele Tratatе încheiate de statele membre ale Comunităților cu state terțe	244
 <i>Secțiunea a V-a</i>	
<i>Izvoarele complementare</i>	246
1. Convențiile	246
2. Deciziile și acordurile convenite prin reprezentanții guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului.....	247
3. Declarațiile, rezoluțiile și luările de poziție relative ale Comunităților Europene/Uniunii, care sunt adoptate de comun acord de statele membre	247
 <i>Secțiunea a VI-a</i>	
<i>Izvoarele nescrise ale dreptului Uniunii Europene</i>	249
 <i>Secțiunea a VII-a</i>	
<i>Aplicabilitatea/aplicarea dreptului Uniunii Europene în dreptul intern al statelor membre</i>	250
1. Aplicabilitatea/aplicarea imediată	250
2. Aplicabilitatea/aplicarea directă.....	251
3. Aplicabilitatea/aplicarea prioritară	252
 CAPITOLUL V	
STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE	254
1. Austria	254
2. Belgia.....	255
3. Bulgaria	256
4. Cipru	258
5. Croația	259
6. Danemarca	260

7. Estonia.....	261
8. Finlanda.....	262
9. Franța.....	263
10. Germania.....	264
11. Grecia.....	265
12. Irlanda.....	265
13. Italia.....	266
14. Letonia.....	267
15. Lituania.....	268
16. Luxemburg.....	269
17. Malta.....	270
18. Olanda.....	271
19. Polonia.....	272
20. Portugalia.....	273
21. Republica Cehă.....	274
22. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.....	274
23. România.....	275
24. Slovacia.....	281
25. Slovenia.....	282
26. Spania.....	283
27. Suedia.....	284
28. Ungaria.....	284

CAPITOLUL VI
STATELE CANDIDATE ȘI POTENȚIAL CANDIDATE LA
ADERARE..... 286

Secțiunea I

<i>De la cooperare la aderare.....</i>	<i>286</i>
1. Acordurile europene și acordurile de asociere.....	286
A. Acordurile europene.....	287
B. Acordurile de asociere.....	287
2. Cererile de aderare.....	288
3. Criteriile de aderare.....	288
4. Agenda 2000.....	289
5. Procesul de extindere.....	290

<i>Secțiunea a II-a</i>	
<i>Statele candidate la aderare</i>	290
1. Turcia.....	290
2. Macedonia.....	293
3. Islanda.....	294
4. Albania.....	295
5. Serbia.....	296
6. Muntenegru.....	297

<i>Secțiunea a III-a</i>	
<i>State potențial candidate</i>	297
1. Bosnia-Herțegovina.....	297
2. Kosovo.....	298

CAPITOLUL VII
TRATATUL DE ADERARE A ROMÂNIEI LA UE 300

<i>Secțiunea I</i>	
<i>Conținutul Tratatului</i>	300

<i>Secțiunea a II-a</i>	
<i>Efectele semnării Tratatului de aderare</i>	307

<i>Secțiunea a III-a</i>	
<i>Ratificarea Tratatului de aderare</i>	308

<i>Secțiunea a IV-a</i>	
<i>Acțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor de stat membru</i> <i>consecință a efectelor Tratatului de aderare</i>	310
1. Noțiune.....	310
2. Cauzele declanșării procedurii pentru constatarea încălării obligațiilor din Tratat, de către statele membre.....	311
3. Modalitățile de declanșare a procedurii pentru constatarea încălării obligațiilor din Tratat, de către statele membre.....	315
4. Efectele hotărării Curții de Justiție.....	317

CAPITOLUL VIII
UNIUNEA EUROPEANĂ – COMPETENȚELE EXERCITATE
ÎNTR-UN SPAȚIU DE LIBERTATE, SECURITATE ȘI
JUSTIȚIE 319

Secțiunea I
Personalitatea juridică a Uniunii Europene 319

Secțiunea a II-a
Competențele Uniunii Europene 320

Secțiunea a III-a
Uniunea Europeană – spațiu de libertate, securitate și justiție 327
1. Aspecte generale 327
2. Politicile privind controlul la frontiere, dreptul de azil și
imigrarea 331
3. Cooperarea judiciară în materie civilă 334
4. Cooperarea judiciară în materie penală 336
5. Cooperarea polițienească 340

ANEXE

Anexa nr. 1
Declarația lui Robert Schuman - 9 mai 1950 - 342

Anexa nr. 2
Construcția Uniunii Europene, în ordine cronologică 345

Anexa nr. 3
Tratatul privind Uniunea Europeană (versiune consolidată)
(extrase) 376

Anexa nr. 4
Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (versiune
consolidată) (extrase) 384

Anexa nr. 5	
Acordul European instituind o asociere între România, pe de o parte, și Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de altă parte (extrase)	392
Anexa nr. 6	
Tratatul de aderare a republicii Bulgaria și a României la UE (extrase)	412
Anexa nr. 7	
Lista dispozițiilor <i>acquis</i> -ului Schengen, astfel cum este acesta integrat în cadrul Uniunii Europene, și ale actelor adoptate în temeiul acestuia sau conexe acestuia, care urmează să devină obligatorii și aplicabile pe teritoriul noilor state membre de la data aderării [menționată la art. 4 alin. (1) din Protocol].....	421
Anexa nr. 8	
Perioade de tranziție și derogări obținute de România	434
Anexa nr. 9	
Legea nr. 309/2004 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European (extrase).....	442
Anexa nr. 10	
Cod de bună conduită administrativă pentru personalul Comisiei Europene în relațiile sale cu publicul	445
Anexa nr. 11	
Bibliografie suplimentară	451
LISTĂ BIBLIOGRAFICĂ.....	466